

تاریخ هرودیان

○ دکتر نادر میرسعیدی

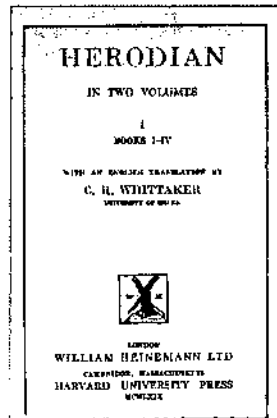
مندرجات کتاب دوم به طور خلاصه عبارت است از: معرفی پرتیناکس به عنوان امپراتور توسط قاتلان کومودوس؛ بیعت مردم و سربازان با او و تأیید او از سوی سنا؛ صدور فرامینی از سوی پرتیناکس به سربازان مبنی بر خودداری از خشونت نسبت به مردم؛ اصلاحات پرتیناکس شامل واگذاری زمین‌های غیر زراعتی به کسانی که آنها را آباد کنند، انتقال اموال امپراتور به خزانه عمومی، حذف تعرفه‌های گمرکی؛ شورش سربازان به سبب این که دستشان از غارت کوتاه شده بود بر ضد پرتیناکس و قتل پرتیناکس به دست آنها؛ به معرض فروش گذاردن منصب امپراتوری از سوی سربازان، خرید منصب امپراتوری توسط یولیائوس و وعده آزاد گذاشتن دست سربازان از سوی او؛ مخالف شدن سربازان با یولیائوس به سبب نپرداختن پول کافی به آنها؛ دعوت مردم رم از نیگر والی رمی سوریه برای در دست گرفتن منصب امپراتوری؛ امپراتور خوانده شدن نیگر از سوی سپاهیان رم در سوریه؛ لشکرکشی سپتیمیوس سوروس، فرمانده سپاه رم در پانونیا به رم؛ امپراتور خوانده شدن سوروس از سوی سنا و قتل یولیائوس به فرمان سنا؛ اعطای امتیازاتی از سوی سوروس به آلبینوس، والی رمی بریتانیا برای آسودگی از خطر او؛ لشکرکشی سوروس به قصد نیگر.^۱

خلاصه مندرجات کتاب سوم نیز به قرار زیر است: در خواست اتحاد نیگر از شاه اشکانی [بلاش چهارم] و شاهان ارمنستان و هاترا برای مقابله با سوروس؛ امتناع شاه ارمنستان از اتحاد و قبول اتحاد از سوی شاه اشکانی که به والیان خود دستور بسیج نیرو داد، و شاه هاترا که نیرویی از تیراندازان را به کمک فرستاد؛ تسخیر شهر بیزانتیوم توسط نیگر؛ پیروزی سوروس بر قوای نیگر در سیزیکوس به علت خیانت امیلیانوس سردار نیگر؛ جانبداری شهر نیکومدیا از سوروس و جانبداری شهر نیکتا از نیگر، جنگ بین دو شهر و پیروزی نیکومدیا؛ تهاجم سوروس به بی‌تینی، گالاتیه و کاپادوکیه؛ شورش شهرهای لائودیسیا و صور برضد نیگر و به جانبداری از سوروس و سرکوب و غارت و کشتار اهالی دو شهر و به آتش کشیده شدن صور توسط قوای نیگر؛ جنگ میان سوروس و نیگر در ساحل خلیج ایسوس، شکست نیگر و فرار او به انطاکیه، دستگیری او توسط سواره‌نظام سوروس و اعدام او؛ دعوت جمعی از رمی‌ها از آلبینوس والی رمی بریتانیا برای قبول منصب امپراتوری؛ دستگیری افراد اعزامی از سوی سوروس برای قتل آلبینوس؛ تسخیر و ویران کردن شهر بیزانتیوم توسط قوای سوروس؛ لشکرکشی سوروس به قصد آلبینوس؛ جنگ میان سوروس و قوای آلبینوس در بیرون شهر لوگدونوم در گل، پیروزی سوروس، ویران شدن لوگدونوم توسط قوای سوروس و دستگیری و اعدام آلبینوس؛ اعدام یاران آلبینوس در رم به فرمان سوروس؛ لشکرکشی سوروس به شرق؛ اطاعت شاه ارمنستان از سوروس؛ لشکرکشی سوروس به هاترا و اعزام شماری تیرانداز از سوی ابگار، شاه اوسروئنه به یاری سوروس؛ محاصره شهر هاترا توسط سوروس، دفاع سخت اهالی هاترا و عقب‌نشینی سوروس؛ تسخیر تیسفون، غارت شهر، اسیر کردن زنان و کودکان و تصرف خزانه و

○ هرودیان
○ ترجمه از یونانی به انگلیسی: سی. آر. ویناکر
○ ناشر: کتابخانه آثار یونانی و رومی لوب، لندن، ج ۱، ۱۹۶۹، ج ۲، ۱۹۷۰.
Herodian, trans. C.R. Whittaker, London, the Loeb
classical Library, Vol. I: 1969; vol. II: 1970.

هرودیان در حدود سال ۱۷۸ میلادی در اسکندریه به دنیا آمد و در حدود سال ۲۵۰ میلادی در رم در گذشت. تاریخ هرودیان به زبان یونانی نوشته شده و شامل هشت کتاب است. مندرجات تاریخ هرودیان عبارت است از مطالب مختصری در مورد دوران حکومت امپراتور رم مارکوس اورلیوس (سال ۱۶۱ - ۱۸۰ میلادی) مطالب مفصلی درباره تاریخ رم از سال ۱۸۰ تا سال ۲۲۸ میلادی. در خلال مندرجات تاریخ هرودیان مطالبی در ارتباط با تاریخ ایران اواخر دوران اشکانی و اوایل عصر ساسانی، همچنین نکاتی گذرا در مورد ایران قبل از اشکانیان و نیز اوایل عصر اشکانی ذکر شده است که بعضاً در هیچ منبع دیگری وجود ندارد. ترجمه انگلیسی این اثر، تحت عنوان «هرودیان» و در دو جلد انتشار یافته است. در ابتدای جلد اول، پیش‌گفتار مترجم و سپس مقدمه ناشر آمده که در آن مطالبی در مورد زندگی هرودیان و بررسی اثر او ذکر گردیده است و در ادامه جلد اول، مطالب تاریخ هرودیان از کتاب اول تا چهارم ذکر شده است. جلد دوم، تاریخ هرودیان شامل کتاب پنجم تا کتاب هشتم است که در اینجا خلاصه مطالب آنها ذکر می‌شود.

مندرجات کتاب اول به طور خلاصه عبارت است از: سجایای اخلاقی و برخی اقدامات امپراتور مارکوس اورلیوس و مرگ او؛ جلوس امپراتور کومودوس پسر او؛ سرکوب برخی از اقوام ساکن ساحل رود دانوب توسط ارتش رم و بستن پیمان اتحاد با برخی اقوام دیگر با دادن پول؛ خنثی شدن توطئه قتل کومودوس از سوی خواهر او لوسیلا و جمعی از سناتورها و اعدام توطئه‌گران؛ افشای توطئه کودتای پرنیوس، فرمانده گارد محافظ امپراتور و قتل پرنیوس و پسران او به دستور کومودوس؛ یاغی‌گری ماترینوس و هم‌دستان او که به غارت روستاها و شهرها می‌پرداختند، زندانیان را آزاد می‌کردند و به خود ملحق می‌ساختند و سراسر قلمرو سلطه و اسپانیا را مورد تاخت و تاز قرار می‌دادند؛ اعزام سپاهی از سوی کومودوس به دفع یاغیان و فرار یاغیان؛ فاش شدن توطئه قتل کومودوس به دست ماترینوس و یارانش؛ دستگیری آنها و اعدام ماترینوس و مجازات یاغیان؛ شیوع طاعون در ایتالیا؛ بروز قحطی در رم به علت جلوگیری از توزیع غلات توسط کلئاندر، فرمانده گارد محافظ امپراتور و در نتیجه شورش مردم رم و درگیری آنها با سواره‌نظام؛ دستگیری و اعدام کلئاندر و پسران و یاران او به دستور کومودوس و آرام شدن شورش؛ وقوع زلزله و آتش‌سوزی در رم؛ شکارها و مبارزات گلاادیاتوری کومودوس؛ تصمیم کومودوس به قتل معشوقه‌اش مارتیا و جمعی از اشراف رم و پیشدستی آنها که کومودوس را به قتل رسانند.^۱ در کتاب اول ذکر شده است که کومودوس بهترین تیراندازان یارتی را به عنوان معلم تیراندازی در اختیار داشت ولی از همه آنها ماهرتر بود.^۲

تاریخ هرودیان به زبان یونانی نوشته شده و شامل هشت کتاب است. مندرجات آن عبارت است از مطالب مختصری در مورد دوران حکومت امپراتور رم، ماکروس اورلیوس (۱۶۱ - ۱۸۰ م) مطالب مختصری درباره تاریخ رم از سال ۱۸۰ تا سال ۲۳۸ میلادی

در خلال مندرجات تاریخ هرودیان مطالبی در ارتباط با تاریخ ایران اواخر دوران اشکانی و اوایل عصر ساسانی، همچنین نکاتی گذرا در مورد ایران قبل از اشکانیان و نیز اوایل عصر اشکانی ذکر شده است که بعضاً در هیچ منبع دیگری وجود ندارد

◀ در کتاب اول ذکر شده است که کومودوس بهترین تیراندازان پارتی را به عنوان معلم تیراندازی در اختیار داشت ولی از همه آنها ماهرتر بود

◀ هرودیان در خلال جنگ میان ماکرینوس و اردوان اشکانی، نکاتی را پیرامون عادات جنگی ایرانیان عهد اشکانی ذکر نموده است

کسب پیروزی ناقل شوند.^۴ در کتاب پنجم نیز مطالب زیر آمده است: امپراتور خوانده شدن ماکرینوس از سوی سنا؛ شورش سربازان رمی پادگان شهر امسا در فنیقیه برضد ماکرینوس و امپراتور خوانده شدن باسیانوس، کاهن مبدل‌الگابالوس، خدای فنیقیایی و از خویشاوندان کاراکالا از سوی سربازان که او را آنتونینوس خواندند؛ پیروزی آنتونینوس برقوای اعزامی ماکرینوس؛ جنگ آنتونینوس با ماکرینوس، پیوستن عده‌ای از سربازان ماکرینوس به آنتونینوس و فرار ماکرینوس؛ دستگیری ماکرینوس در شهر خالسدون و قتل او و پسرش؛ امپراتور خوانده شدن آنتونینوس از سوی همه سپاه؛ ساختن معبدی در رم برای خدای الاگابالوس توسط آنتونینوس؛ قتل عده‌ای از رجال رم توسط آنتونینوس به علت آن که شیوه شرقی زندگی او را استهزا کرده بودند؛ ازدواج آنتونینوس با یکی از کاهنه‌های الهه وستا؛ برگزاری مراسم ازدواج خدای الاگابالوس والهه اورانیا توسط آنتونینوس و فرمان او به مردم رم برای برگزاری جشن به این مناسبت؛ برگزاری انواع تفریحات برای مردم رم توسط آنتونینوس برای یافتن مقبولیت عمومی؛ اقدام آنتونینوس به پذیرفتن خویشاوند خود، الکساندر، به فرزند خواندگی و سهیم کردن او در حکومت بنا به خواست مسا، مادر بزرگ خود؛ گمردن هنرپیشگان و رقاصان به امور حکومتی توسط آنتونینوس؛ قتل آنتونینوس و مادرش به دست سربازان؛ بیعت سربازان با الکساندر به امپراتوری.^۵

در کتاب پنجم ذکر شده است که لباس آنتونینوس شبیه لباس مادها بود. مندرجات کتاب ششم به طور خلاصه عبارت است از: تعیین شانزده سناتور به عنوان مشاوران امپراتور؛ بازگرداندن مجسمه‌های خدایان به محل‌های خود؛ عزل کارگزاران نالایق و سپردن امور حقوقی، اداری و نظامی به افراد شایسته به فرمان الکساندر؛ اعمال قدرت ماما، مادر الکساندر و تسلیم الکساندر در مقابل او؛ پیروزی اردشیر، شاه پارس بر اشکانیان، تصرف قلمرو آنها و قتل شاه اردوان توسط او؛ سلطه اردشیر بر سرزمین‌های مجاور و تهاجم او به بین‌النهرین؛ ادعای اردشیر مبنی بر حق ارثی او بر آسیای صغیر و قصد او به تصرف آنجا؛ ارسال نامه‌ای از سوی الکساندر به اردشیر مبنی بر خودداری او از جنگ با رم و یادآوری پیروزی‌های رمی‌ها بر ایران؛ بی‌اعتنایی اردشیر به نامه الکساندر، تهاجم مجدد او به بین‌النهرین و محاصره پادگان رمی توسط او؛ عزیمت الکساندر از رم به انطاکیه برای مقابله با اردشیر؛ اعزام فرستادگانی از سوی الکساندر به نزد اردشیر برای مذاکره صلح؛ رد پیشنهاد الکساندر از سوی اردشیر و اعزام چهار صد فرستاده از سوی اردشیر به نزد الکساندر با این پیغام که به دستور اردشیر، رمی‌ها باید سوریه و آسیای صغیر را ترک کنند و بگذارند که حاکمیت ایران تا یونیه و کاریه و سواحل دریای اژه و دریای سیاه گسترش یابد؛ دستگیری فرستادگان اردشیر و سپس آزاد شدن آنها به فرمان الکساندر؛ شورش عده‌ای از سربازان مصری و سوری الکساندر برای تغییر او؛ سرکوب شورش توسط الکساندر؛ تهاجم سپاهی از رمی‌ها به ماد و ویران کردن و سوزاندن و غارت

جواهرات شاه توسط قوای سوروس و فرار اردوان (هرودیان اشتباه کرده است. شاه اشکانی در این زمان بلاش چهارم بوده است)؛ بازگشت سوروس به رم؛ فاش شدن توطئه قتل سوروس و پسرش آنتونینوس توسط پلوتیانوس، فرمانده گارد محافظ امپراتوری و قتل پلوتیانوس؛ شورش اهالی بریتانیا برضد رم و لشکرکشی سوروس و پسرانش به قصد سرکوب آنها؛ رد درخواست صلح بریتانیایی‌ها از سوی سوروس و کسب چند پیروزی بر بریتانیایی‌ها توسط رمی‌ها؛ مرگ سوروس و بازگشت پسرانش به رم.^۶

فهرست مندرجات کتاب چهارم به طور خلاصه عبارت است از: تدفین سوروس؛ حکومت مشترک آنتونینوس و گتا، پسران سوروس که توأم بارقبت بر سر قدرت بود؛ قتل گتا به دست آنتونینوس که نام دیگرش کاراکالا بود؛ کشتار خانواده، دوستان و خادمان گتا و ستاورهای طرفدار او به دست کاراکالا؛ کشتار عده‌ای از اشراف و درباریان، زنده به گور کردن کاهنه‌های باکره الهه وستا به اتهام عدم حفظ عفت، و قتل‌عام تماشاگران در یک میدان مسابقه اربهرانی به دستور کاراکالا؛ قتل‌عام جوانان اسکندریه به فرمان کاراکالا به علت این که او را مورد استهزا قرار داده بودند؛ خواستگاری کاراکالا از دختر اردوان، شاه اشکانی و پیشنهاد اتحاد دو کشور رم و ایران از سوی کاراکالا، پاسخ رد اردوان، اصرار کاراکالا و سرانجام قبول پیشنهاد کاراکالا توسط اردوان؛ ورود کاراکالا به قلمرو ایران؛ برگزاری جشن توسط ایرانیان، استقبال اردوان از کاراکالا، حمله مسلحانه سربازان کاراکالا به فرمان او به اردوان و ایرانیان بی سلاح حاضر در جشن، فرار اردوان، قتل‌عام ایرانیان حاضر توسط رمی‌ها، بازگشت کاراکالا با غنائم و اسرا و ویران شدن وغارت روستاها و شهرهای ایران توسط سربازان کاراکالا؛ قتل کاراکالا در نزدیکی شهرکاره توسط مارتیالیس، به ماموریت از سوی ماکرینوس، از سرداران کاراکالا و قتل مارتیالیس به دست محافظان کاراکالا؛ خودکشی جولیا، مادر کاراکالا در انطاکیه از اندوه مرگ فرزند؛ پیشروی اردوان با سپاهی بزرگ به قصد گرفتن انتقام از رمی‌ها؛ انتخاب ماکرینوس به امپراتوری توسط سربازان، جنگ میان ایرانیان و رمی‌ها به مدت سه روز و بعد جد شدن دو سپاه از هم؛ پیشنهاد ماکرینوس به اردوان مبنی بر تحویل دادن اسرای ایرانی و اموال غارت شده و بستن پیمان صلح؛ پذیرش پیشنهاد ماکرینوس از سوی اردوان و تحویل داده شدن اسرا و اموال ایرانیان و انعقاد پیمان صلح؛ بازگشت ماکرینوس و سپاهش به انطاکیه.^۷

هرودیان در خلال جنگ فوق نکاتی را پیرامون عادات جنگی ایرانیان عهد اشکانی ذکر نموده است به این ترتیب: ایرانیان مادامی که بر اسب یا شتر سوارند، شجاعانه می‌جنگند، اما اگر پیاده شوند یا بیفتند، به آسانی اسیر می‌شوند زیرا تاب مقاومت در جنگ نزدیک را ندارند و به علاوه چین‌های گشاد لباس آنها که دور پاهایشان آویخته است، مانع آنها از فرار یا تعقیب می‌شود.^۸ ایرانیان معمولاً همیشه از جنگ سخت به سرعت خسته می‌شوند و در معرض شکست قرار می‌گیرند، مگر این که در ابتدای رویارویی به

در کتاب ششم نکاتی در مورد امور نظامی ایران در اوایل عصر ساسانی نقل گردیده است: ایرانیان نه سپاهی اجیر مانند رومی‌ها دارند و نه پادگان‌های ثابت و دائمی با سپاهیانی تعلیم دیده با فنون نظامی. به جای آن بسیجی عمومی از همه مردان و گاه همچنین زنان به فرمان شاه صورت می‌گیرد. در پایان جنگ، هر کس با گرفتن سهم خود از غنیمت به خانه‌اش بر می‌گردد

توسط ماکسیمینوس؛ قتل عده‌ای از مردم توسط سربازان حین دفاع مردم از معابد؛ شورش اهالی کارتاژ بر ضد ماکسیمینوس و انتخاب گوردیان والی رومی کارتاژ از سوی آنها به امپراتوری؛ قتل ویتالیانوس فرمانده قوای رم به دست افراد اعزامی از سوی گوردیان؛ شورش اهالی رم بر ضد ماکسیمینوس؛ امپراتور خوانده شدن گوردیان از سوی سناو کشتار پیروان ماکسیمینوس توسط مردم؛ شورش برخی ایالات بر ضد ماکسیمینوس؛ لشکرکشی ماکسیمینوس به قصد سرکوب شورش رم؛ سرکوب و کشتار شورشیان کارتاژ توسط قوای رم و خودکشی گوردیان؛ انتخاب ماکسیموس و بالبینوس به طور مشترک به امپراتوری توسط سنا، اعتراض مردم رم به این انتخاب و خواست آنها مبنی بر انتخاب امپراتوری از خاندان گوردیان؛ سزار خواندن گوردیان نوه گوردیان از سوی سنا؛ حمله مردم به سربازان مستقر در رم و کشتار مردم به دست سربازان و به آتش کشیده شدن شهر توسط سربازان.^{۱۴}

مندرجات کتاب هشتم به طور خلاصه عبارت است از: مقاومت اهالی شهر آکوئیلیا درایتالیا در برابر قوای ماکسیمینوس؛ رد پیشنهاد صلح ماکسیمینوس از سوی اهالی آکوئیلیا؛ محاصره آکوئیلیا توسط ماکسیمینوس و تهاجم قوای او به شهر؛ دفع تهاجم ماکسیمینوس توسط اهالی آکوئیلیا؛ قتل ماکسیمینوس و پسرش و مشاوران او به دست عده‌ای از سربازان رومی؛ درخواست صلح سربازان ماکسیمینوس از اهالی آکوئیلیا و فروش آنوقت توسط اهالی به سربازان؛ پیوستن شماری از ژرمنها به امپراتور ماکسیموس در شهر راونا؛ جشن گرفتن اهالی شهر رم به سبب قتل ماکسیمینوس؛ بیعت نمایندگان شهرهای ایتالیا و سربازان رومی حاضر در آکوئیلیا با ماکسیموس؛ حکومت مشترک ماکسیموس و بالبینوس بر رم و جنگ قدرت میان آنها؛ شورش سربازان بر ضد دو امپراتور و دستگیری آن دو توسط سربازان که آن دو را مثله کردند و کشتند؛ انتخاب گوردیان به امپراتوری توسط سربازان.^{۱۵}

پی‌نوشت‌ها:

۱. Herodian, Vol. I, trans. C. R. Whittaker, London, The Loeb Classical Library, ۱۹۶۹, pp. ۲-۱۲۳.
۲. Ibid., p. ۹۹.
۳. Ibid., pp. ۱۲۷-۲۴۶.
۴. Ibid., pp. ۲۵۳-۳۶۹.
۵. Ibid., pp. ۳۷۳-۴۶۷.
۶. Ibid., p. ۴۴۳.
۷. Ibid., p. ۴۶۵.
۸. Ibid., Vol. II, printed ۱۹۷۰, pp. ۳-۷۵.
۹. Ibid., p. ۴۱.
۱۰. Ibid., pp. ۷۹-۱۴۵.
۱۱. Ibid., p. ۹۱.
۱۲. Ibid., pp. ۹۵-۹۷.
۱۳. Ibid., p. ۱۱۱.
۱۴. Ibid., pp. ۱۲۹-۲۴۷.
۱۵. Ibid., pp. ۲۵۱-۳۱۱.

سکونت گاه‌های متعدد؛ تهاجم سپاهی دیگر از رومی‌ها به شرق ایران؛ حمله اردشیر به سپاه دوم رومی‌ها و پیروزی او بر آنها؛ بازگشت سپاه رومی مهاجم به ماد به فرمان الکساندر و مرگ اکثر آنها در راه به علت سختی راه و بدی هوا؛ مرخص شدن قوای ایران به فرمان اردشیر؛ حمله ژرمن‌ها به قلمرو رم با عبور از رودهای راین و دانوب؛ لشکرکشی الکساندر به قصد ژرمن‌ها، حضور عده‌ای از سربازان اجیرپارتی و فراریان پارتی در سپاه الکساندر؛ شورش عده‌ای از سربازان رم بر ضد الکساندر و اقدام آنها در امپراتور خواندن ماکسیمینوس، سردار رومی؛ پیوستن سربازان پیرامون الکساندر به شورشیان؛ قتل الکساندر و مادرش و دوستانش به فرمان ماکسیمینوس.^{۱۶}

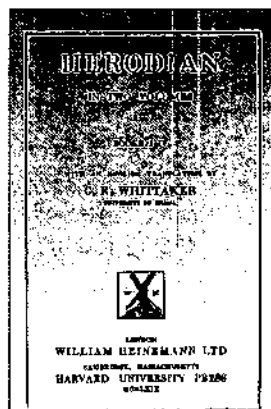
در کتاب ششم نیز مطالبی در مورد تاریخ ایران در دوران قبل از اشکانیان ذکر شده است که در زیر به آنها اشاره می‌شود: اردشیر اظهار نمود که از زمان فرمانروایی کورش که پادشاهی را از مادها به پارس‌ها انتقال داد تا داریوش، آخرین شاهان پارس که اسکندر مقدونی پادشاهی او را ویران کرد، سراسر کشور تا یونیه و کاریه تحت حکومت والیان پاری بود.^{۱۷}

در کتاب ششم همچنین در ارتباط با تاریخ ایران پس از عصر هخامنشی مطالبی به این ترتیب ذکر شده است: پس از تصرف پادشاهی داریوش توسط اسکندر مقدونی، ملل شرق و آسیا تحت حکومت مقنونیان و جانشینان اسکندر قرار گرفتند. اما هنگامی که آنها با یکدیگر به جنگ پرداختند و مقنونیان به واسطه جنگ‌های دائمی از رمق افتادند، ارتشک پارتی نخستین فرد غیر یونانی بود که مردم را در آن کشورها به شورش بر ضد مقنونیه برانگیخت. ارتشک به عنوان شاه پارت‌ها و ملل مجاور فرمانروایی کرد و قدرت به مدتی طولانی در دست جانشینان او باقی ماند.^{۱۸}

در کتاب ششم نکاتی نیز در مورد امور نظامی ایران در اوایل عصر ساسانی به این ترتیب نقل گردیده است: ایرانیان نه سپاهی اجیر مانند رومی‌ها دارند و نه پادگان‌های ثابت و دائمی با سپاهیانی تعلیم دیده با فنون نظامی. به جای آن، بسیجی عمومی از همه مردان و گاه همچنین زنان به فرمان شاه صورت می‌گیرد.

در پایان جنگ، هر کس با گرفتن سهم خود از غنیمت به خانه‌اش بر می‌گردد. آنها از اسب و کمان خود مانند رومی‌ها فقط در جنگ استفاده نمی‌کنند، چون از کودکی با استفاده از آنها تربیت می‌گردند. آنها زندگی خود را با شکار حیوانات سپری می‌کنند و هرگز ترکش خود را دور از دسترس خود نمی‌گذارند و از اسب خود پیاده نمی‌شوند. هر دو چه در جنگ و چه در شکار مورد استفاده دائم می‌باشند.^{۱۹}

خلاصه مندرجات کتاب هفتم نیز از این قرار است: اعدام اکثر درباریان الکساندر توسط ماکسیمینوس؛ افزایش توطئه بر ضد ماکسیمینوس به رهبری ماگنوس به قصد تسلیم ماکسیمینوس به ژرمنها؛ اعدام توطئه‌گران؛ توطئه تیراندازان اوسروئنه‌ای بر ضد ماکسیمینوس، قتل کوارتینوس، رهبر توطئه‌گران و سرکوبی توطئه؛ حضور عده‌ای از پارتیان در سپاه ماکسیمینوس که برخی از آنها سربازان اجیر و برخی از آنها سربازان فراری و بعضی دیگر اسرای جنگی بودند که برده رومی‌ها شده بودند؛ تهاجم ماکسیمینوس به ژرمن‌ها و پیروزی بر آنها؛ تصرف اموال ثروتمندان رم، اموال عمومی و اموال اهلایی به معابد

◀ در کتاب پنجم ذکر شده است که لباس آتونینوس شبیه لباس مادها بود